

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

ул. Парчевич 42
София 1000
тел.: (02) 987 26 31
факс: (02) 987 32 09
телекс: 22 374
E-mail: bcci@bcci.bg

*Към К.Д. 7/2002.
Да се разгледа за
всички случаи
27.06.2002*

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
Бр. № 7/К.С. 5/2002
Дата 27.06.2002

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Изх. № 939
дата 25.06.2002

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЪБЛГАРИЯ

ОТНОСНО: ВАШЕ П. ИЗХ. № 7/К.Д. 5/2002 ОТ 11.06.2002 ГОДИНА

Българската търговско-промишлена палата (БТПП) изразява становище, че е неоснователно искането на Върховния касационен съд, IV-то отделение за противоконституционност на § 6а от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия (ПЗР на ЗППДОП) и на § 17, ал. 6 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за приватизацията и следприватизационния контрол ПЗР на ЗПСК).

Цитираната разпоредба от ЗППДОП регламентира 6-месечен срок за кредиторите на приватизиращото, респ.-приватизираното предприятие писмено да уведомят органа по чл. 3 от ЗППДОП за вземанията си към това предприятие. Посочената норма от ЗПСК препраща към § 6а от ПЗР на ЗППДОП по отношение на сключените приватизационни сделки към датата на влизане в сила на ЗПСК.

Тъй като липсата на противоконституционност на § 6а от ПЗР на ЗППДОП обосновава и непротиворечие с Конституцията на § 17, ал. 6 от ЗПСК, по-надолу ще се обосновава само първото.

I. Пар. 6а от ПЗР на ЗППДОП не нарушава принципа на правовата държава (чл. 4, ал. 1 от Конституцията) за неприкосновеност на частната собственост и невъзможността без законово основание тя да бъде принудително отчуждена за държавни и общински нужди (чл. 17, ал. ал. 3 и 5 от Конституцията):

1. Безспорно е (в духа на Конституцията и на практиката на Конституционния съд), че в обсега на собствеността се включва и правото на вземания, каквото е правото на кредиторите по § 6а от ЗППДОП.

Това право (на собственост, респ.-на вземания), обаче не се нарушава в посочения конституционен смисъл, когато се регламентира срок, в който да се уведоми органа по чл. 3 от ЗППДОП:

А. Приватизационната процедура е от особен вид, тъй като вследствие на нея се променя не само собственикът на стопанския субект, но и видът на собственост. Поради тази сложност са необходими особени, специални гаранции по отношение на обема на пасивите и активите-предмет на покупко-продажбата, както за страната, която продава, така и за тази, която купува. Една от тези гаранции е установеният срок по § 6а от ЗППДОП за кредиторите на приватизиращото (респ.-приватизираното) предприятие, който дава възможност в рамките на сравнително краткия период от 6 месеца от обнародване на решението за откриване на приватизацията да се констатира размера на претенциите към това предприятие.

Специфичността на приватизационния процес и във връзка с това – необходимостта от особени разпоредби, с оглед съчетаване на “интересите на собствениците с нуждите на приватизационния процес” е приемана и в практиката на Конституционния съд (така реш. № 13/27.07.1995 год. по конст. дело № 11/1995 год.).

Б. Правата на кредиторите на приватизиращото (респ.-приватизираното) предприятие не се нарушават:

- Приемането на обратната теза означава да се признаят за противоконституционни разпоредбите, регламентиращи давностните срокове по Закона за задълженията и договорите. При това Законът за задълженията и договорите отчита също, както и ЗППДОП характера на заявяваното вземане и установява не еднакви, а различни по продължителност давностни срокове.
- Кредиторите на приватизиращото (респ.-приватизираното) предприятие са уведомени още с годишната програма за приватизация и достатъчно време преди публикацията за приватизацията на предприятието, към което те имат вземания. Поради това сравнително краткият 6-месечен срок не би могъл да zlepостави техните интереси.

2. Разпоредбата на § 6 от ПЗР на ЗППДОП не е относима към чл. 17, ал. 5 от Конституцията.

Непредявените в 6-месечния срок на тази разпоредба вземания не могат да се считат за отчуждени за държавни и общински нужди, тъй като в случая не става въпрос за отчуждаване, а за приватизация и те са абсолютно различни по характер процедури.

II. Нормата на § 6а от ПЗР на ЗППДОП не нарушава принципа на правовата държава (чл. 4, ал. 1 от Конституцията) за еднакви условия за стопанска дейност на юридическите и физически лица (чл. 19, ал. 2 от Конституцията).

Принципът за еднакви условия на стопанска дейност не може да се абсолютизира. Така напр. не може да се приеме, че всички, които извършват стопанска дейност трябва да дължат еднакви по размер данъци. Ето защо: по Закона за облагане доходите на физическите лица (ЗОДФЛ) някои субекти, извършващи стопанска дейност заплащат данъци зависими от дохода, други дължат т.н. патентен данък, независим от дохода; по Закона за корпоративното подоходно облагане стопанските субекти заплащат подоходен данък, но по схема много различна от тази на ЗОДФЛ.

В духа на Конституцията и на практиката на Конституционния съд трябва да се приеме, че изискването за еднаквост е по отношение на субектите от една категория (така напр. реш. № 12/01.11.1994 год. по к.д. № 12/1994 г.; реш. № 3/27.04.2000 год. по к.д. № 3/2000 на Конституционния съд).

От тази гледна точка кредиторите на приватизиращите (респ.- приватизираните) предприятия и страните по приватизационния процес са поставени от § 6а на ПЗР на ЗППДОП в една категория по отношение на регламентирания 6-месечен срок. В посочения смисъл законът не е създал привилегии или ограничения в нито една от описаните групи субекти.

С уважение,

 Ожидан Божинов-
 председател на БТПП